

Rajavartiolaitoksen esikunta

22.12.2016

Valtiovarainministeriö

VM HE veneverolaiksi

Valtiovarainministeriö on pyytänyt Rajavartiolaitokselta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle veneverolaiksi ja laiksi vesikulkuneuvorekisteristä annetun lain muuttamisesta. Todettakoon että Rajavartiolaitos toimii samalla sisäministeriön rajavartio-osastona ja se lausuu asiassa seuraavaa:

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi veronkantolaki, joka koskisi muita kuin alusrekisteriin tai kalastusalusrekisteriin merkittäviä vesikulkuneuvoja. Veron määräisi ja sen kantaisi Liikenteen turvallisuusvirasto venerekisterin tietojen perusteella. Sen ohella veronmaksua valvoisivat ehdotuksen mukaan poliisi, Tulli ja Rajavartiolaitos vesiliikenteen valvonnan yhteydessä. Vesiliikenteen tarkastuksessa vesikulkuneuvon käyttäjän olisi esitettävä näyttö siitä, että vene on asianmukaisesti rekisteröity venerekisteriin taikka että siitä on annettu veroilmoitus, joka voidaan todentaa esityksen perustelujen mukaan esittämällä esimerkiksi kyseisen verokauden verolippu valvontaviranomaiselle. Valvontaviranomainen ilmoittaisi Liikenteen turvallisuusvirastolle havaitsemistaan veronmaksuun liittyvistä puutteista. Esityksessä kuvattua menettelyä voidaan pitää valvontaviranomaisen näkökulmasta riittävän toimivana käytännön toteuttamisen kannalta.

Ehdotuksen mukaan veroa kannettaisiin ja sitä valvottaisiin myös Ahvenanmaan maakunnassa. Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 27 §:n 36 kohdan mukaan verot ja maksut kuuluvat valtakunnan lainsäädäntövaltaan. Maakunnan lainsäädäntövaltaan kuuluu taas lain 18 §:n 21 kohdan mukaan muun muassa veneliikenne. Rajavartiolaitos voi valvoa vesiliikennettä myös Ahvenanmaan maakunnassa Rajavartiolaitoksen tehtävistä Ahvenanmaan maakunnassa annetun Tasavallan presidentin asetuksen (420/2004) 3 §:n 2 momentin nojalla. Nyt ehdotettavassa veneverolaissa kyse olisi kuitenkin muusta tehtä-

västä kuin vesiliikenteen valvonnasta. Kyseessä olisi selkeästi veron maksamista koskeva valvonta. Edellä mainitun asetuksen 2 §:n Rajavartiolaitoksen tehtäviä maakunnassa koskevan yleisen rajauksen mukaan Rajavartiolaitos voi suorittaa valtakunnallisten tehtäviensä ohella Ahvenanmaan maakunnan alueella vain sellaisia maakunnan lainsäädäntövaltaan kuuluvia tehtäviä, jotka muutoinkin valtakunnan lainsäädännön mukaisesti kuuluvat Rajavartiolaitoksen tehtäviin. Näin ollen näyttäisi siltä, että Rajavartiolaitos voisi valvoa veneveron maksamista vesiliikenteen valvonnan yhteydessä myös Ahvenanmaan maakunnan vesialueella. Rajavartiolaitos pitää kuitenkin välttämättömänä, että tästä asiasta pyydetään myös Ahvenanmaan asioista vastaavan oikeusministeriön sekä Ahvenanmaan maakunnan lausunto ja että asiasta kirjataan eduskunnalle menevään hallituksen esitykseen selkeä kanta.

Meripelastuslain (1145/2011) 3 §:n mukaan Rajavartiolaitos on johtava meripelastusviranomainen ja se käyttää apunaan meripelastustoimessa lain 6 §:n nojalla meripelastusseuraan kuuluvia meripelastusyhdistyksiä, joiden käyttämät meripelastusalukset ovat lain 2 §:n 2 kohdan mukaisesti virallisesti hyväksytty kansainvälisten meripelastusta koskevien sopimusten mukaisiksi ns. SRU- yksiköiksi eli etsintä- ja pelastusyksiköiksi Rajavartiolaitoksen suorittamalla katselmoinnilla. Meripelastuslaissa tarkoitetun meripelastustoimen suoritustason ylläpitäminen edellyttää toimivaa ja kattavaa vapaaehtoisten meripelastusseurojen alusyksikköjen valmiudessa oloa, joilla täydennetään Rajavartiolaitoksen ja muiden toimintaan osallistuvien viranomaisten tuottamaa palvelua.

Rajavartiolaitoksen johtamien meripelastustehtävien määrä vaihtelee vuosittain noin 1500 tehtävästä jopa 2000 tehtävään. Vapaaehtoisten meripelastajien alusyksikköiden osuus näistä pelastustoimista on noin 20–25 %. Suomen meripelastusseura ry:hyn kuuluvat paikalliset meripelastusyhdistykset osallistuvat lisäksi sisävesillä suunnilleen yhtä moneen pelastustehtävään. Suomen meripelastusseura on pelastustehtävissä niin merialueella kuin sisävesillä toiseksi suurin toimija. Ahvenanmaalla vapaaehtoisten meripelastajien toimintaa koordinoi Ålands Sjöräddningssällskap rf.

Nyt ehdotettavassa veneverolaissa säädettäisiin venevero myös vapaaehtoisten meripelastusseurojen aluksille. Rajavartiolaitos pitää tätä ehdotusta edellä olevaan viitaten erittäin huonona ja edellyttää meripelastukseen käytettävien alusten vapauttamista veneveron maksuvelvollisuudesta. Veron määräämisellä vapaaehtoisten meripelastusseurojen meripelastusaluksille olisi meripelastustoimen suorituskykyyn negatiivisia vaikutuksia, johtuen verolle panon aiheuttamasta huomattavan taloudellisen taakan lisäyksestä Suomen meripelastusseura ry:lle sekä Ålands Sjöräddningssällskap rf:lle. Tämä voi mahdollisesti johtaa meripelastusseuroissa toiminnan supistamiseen. Rajavartiolaitos ei voi pitää tämän tyyppistä seurausta johtavana meripelastusviranomaisena hyväksyttävänä. Todettakoon vielä, että useissa eri säädöksissä on vapaaehtoisten meripelastusseurojen alukset jätetty lakien soveltamisalan ulkopuolelle johtuen niiden erityisasemasta ja -tehtävistä (esimerkiksi laki laivaväestä ja aluksen turvallisuusjohtamisesta 4 § 3 momentti 6 kohta).

Esityksen 2. lakiehdotuksena olevan vesikulkuneuvorekisteristä annetun lain 4 §:ssä säädettäisiin muun muassa, että rekisteröintivelvollisuus ei koskisi vesikulkuneuvoa, jonka omistaja tai haltija on puolustusvoimat tai Rajavartiolaitos. Tämä johtaisi automaattisesti siihen, ettei veneveroa kannettaisi Rajavartiolaitoksen aluksista. Tätä ratkaisua on pidettävä tarkoituksenmukaisena ja järkevänä.

nä, ja siinä otetaan asianmukaisesti huomioon hallitusohjelman norminpurkua ja hallinnollisen taakan vähentämistä koskevat tavoitteet.

Rajavartiolaitoksen apulaispäällikön sijainen
Kenraalimajuri Pasi Kostamovaara

Rajavartioylitarkastaja Pertti Normia

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Rajavartiolaitos 22.12.2016 klo 15:24. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.